

Aşağıdaki tabloda beş merkezin 21 Haziran tarihindeki gece ve gündüz süreleri verilmiştir.

Merkezler	Gündüz süresi (saat)	Gece süresi (saat)
I	18.45	05.15
II	11.48	12.12
III	14.20	09.40
IV	24.00	-
V	07.30	16.30

1) Buna göre hangi merkez Ekvator'a daha yakındır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2) Aynı meridyen üzerinde yer alan A ve B noktalarından, 21 Haziran tarihinde gündüz süresi daha uzun olan A noktası için;

I. Enlem derecesi daha büyüktür.

II. Yüz ölçümü daha geniştir.

III. Daha kuzeydedir.

IV. Sıcaklık ortalaması daha fazladır.

V. Güneş ışınlarını daha büyük açıyla alır.

yargılarından hangisi kesin olarak söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Gece ile gündüzü ayıran sınıra aydınlanma çemberi denir. Aydınlanma çemberi yıl içerisinde kutup çemberleri ile kutup noktaları arasında hareket ederek her gün yerini değiştirir.

3) Aydınlanma çemberinin hareket alanını ve yer değiştirmesini belirleyen temel faktör aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Boylam faktörü
B) Dünya'nın günlük hareketi
C) Dünya'nın Güneş'e olan uzaklığı
D) Eksen eğikliği
E) Dünya'nın şekli

4) Aşağıdaki ülkelerden hangisinin yer aldığı matematik iklim kuşağının diğerlerinden farklı olduğu söylenebilir?

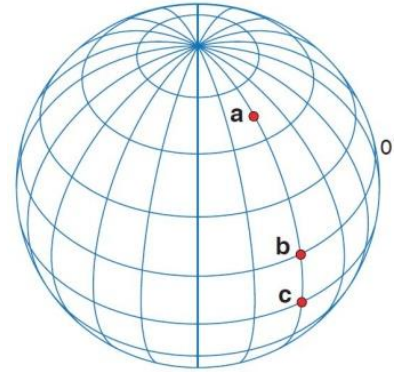
- A) Fransa B) Türkiye C) Yunanistan
D) Malezya E) Ermenistan

İğdir'da yılın üç farklı dönemin Güneş'in doğuş ve batış saatleri gözlenerek aşağıdaki tablo oluşturulmuştur.

Günler	Güneş'in doğuş saati	Güneş'in batış saati
a	04.20	19.40
b	06.00	18.00
c	08.30	16.00

5) Buna göre tabloda verilen Güneş'in doğuş ve batış saatleri, sırasıyla hangi tarihlere ait olabilir?

	a	b	c
A) 21 Haziran	21 Mart	21 Aralık	
B) 21 Aralık	21 Haziran	21 Mart	
C) 21 Haziran	23 Eylül	21 Aralık	
D) 21 Mart	21 Aralık	21 Haziran	
E) 21 Haziran	21 Aralık	23 Eylül	

Aynı boylam üzerinde bulunan a, b ve c noktalarının konumu yukarıdaki şekilde gibidir.

6) Bu merkezlerin 21 Haziran tarihinde yaşadıkları gündüz süreleri için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

	a	b	c
A) 8 saat	12 saat	14 saat	
B) 12 saat	15 saat	20 saat	
C) 20 saat	12 saat	10 saat	
D) 17 saat	10 saat	22 saat	
E) 12 saat	12 saat	12 saat	

7) Güney Yarım Küre'de ilkbahar mevsiminin başlangıcı aşağıdaki tarihlerden hangisidir?

- A) 3 Ocak B) 21 Mart C) 21 Haziran
D) 23 Eylül E) 21 Aralık

8) Güneş ışınlarının Dünya üzerindeki bir noktaya düşme açısının yıl boyunca değişmemesi için aşağıdaki varsayımlardan hangisinin gerçekleşmesi gerekir?

- A) Dünya'nın kendi eksenini etrafında dönmemesi
- B) Dünya'nın tam küre olması
- C) Yer ekseninin yörünge düzlemine tam dik olması
- D) Her yerin denizlerle kaplı olması
- E) Dünya'nın Güneş'e daha yakın olması

9) Ekvator ile ekliptik arasındaki $23^{\circ}27'$ lik açı 36° derece olsaydı aşağıdakilerden hangisi gerçekleşirdi?

- A) Gece ve gündüz süresi 24 saatten fazla olurdu.
- B) Dört mevsimin belirgin olarak yaşandığı kuşak genişlerdi.
- C) Kutuplar ve yakın çevresindeki buzulların etki alanları daralırdı.
- D) Ekvator'un sıcaklık ortalamaları artardı.
- E) Güneş ışınları Türkiye'ye dik açıyla düşerdi.

Aşağıdaki Tabloda beş merkezin bazı tarihlerde, öğle vakti oluşan gölge yönleri gösterilmiştir.

Kent	21 Mart	21 Haziran	23 Eylül	21 Aralık
K	Kuzey	Kuzey	Kuzey	Kuzey
L	Kuzey	Güney	Kuzey	Kuzey
M	Güney	Güney	Güney	Oluşmaz
N	Oluşmaz	Güney	Oluşmaz	Kuzey
P	Güney	Güney	Güney	Kuzey

10) Bu tablodaki bilgilere göre, verilen merkezlerin hangileri Kuzey Yarım Küre'de yer alır?

- A) K ve L
- B) K ve M
- C) M ve N
- D) M ve P
- E) N ve K

11) 40° Kuzey paralelinde yer alan Ankara'da cisimlerin gölge boyu aşağıdaki tarihlerin hangisinden sonra kısalmaya başlar?

- A) 3 Ocak
- B) 21 Mart
- C) 21 Haziran
- D) 23 Eylül
- E) 21 Aralık

12) 21 Aralık tarihinde, Yengeç Dönencesi ile 33° Doğu meridyeninin kesiştiği noktadan yola çıkan bir kişi aşağıdaki coğrafi koordinatlardan hangisine ulaşırsa, gece süresinin daha uzun olduğunu görür?

- A) 60° Kuzey – 15° Doğu
- B) Ekvator – Başlangıç Meridyeni
- C) Oğlak Dönencesi – 40° Doğu
- D) 50° Güney – 33° Batı
- E) 10° Güney – 10° Doğu

13) Türkiye'de aşağıdaki tarihlerden hangisinden sonra gündüz süreleri kısalmaya başlar?

- A) 21 Aralık
- B) 4 Temmuz
- C) 23 Eylül
- D) 21 Haziran
- E) 21 Mart

Eksen eğikliğine bağlı olarak, aydınlanma çemberi yıl boyunca kutup daireleri ile kutup noktaları arasında yer değiştirir.

14) Aydınlanma çemberinin kutup dairelerinden teğet geçtiği tarihler, aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) 21 Mart – 21 Haziran
- B) 21 Mart – 23 Eylül
- C) 21 Haziran – 23 Eylül
- D) 21 Haziran – 21 Aralık
- E) 21 Aralık – 23 Eylül

- 65° Güney paraleli üzerinde yıl içindeki en kısa gündüz yaşanır.

- Kuzey Yarım Küre'de yaz başlangıcıdır.

- Güneş ışınları kutup dairelerine teğet geçer.

15) Yeryüzünde yukarıda verilen özelliklerin yaşandığı tarih, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 21 Mart
- B) 21 Haziran
- C) 20 Temmuz
- D) 21 Aralık
- E) 23 Eylül

16) Türkiye'de aşağıdaki ayların hangisinde gece-gündüz süreleri arasındaki zaman farkı daha az olur?

- A) Mart
- B) Mayıs
- C) Haziran
- D) Aralık
- E) Ocak

